

Beszámoló 2018.

Beszámoló

Humánszolgáltató Központ Családsegítő és Gyermekjóléti Központjának

2018. évben végzett tevékenységéről

A beszámoló a 149/1997. (IX.10.) Kormányrendelet 10. számú mellékletében meghatározott tartalmi követelmények szerint készült, mely megfelel a helyi önkormányzatok számára a 1997. évi XXXI. törvény 96.§ (6) bekezdésében előírt átfogó értékelés elkészítéséhez

I. Általános információk

A gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja

1. A Családsegítő és Gyermekjóléti Központ adatai

Cím: Szekszárd, Vörösmarty M. u. 5.
Telefon: 74/511-481, 74/511-482
Fax: 74/511-474
E-mail: szdgyjk@gmail.com

Ügyfélfogadás: Hétfő 8-16⁰⁰
Kedd 8-16⁰⁰
Szerda 8-16⁰⁰
Csütörtök 8-16⁰⁰

Ezen a napokon ügyeleti idő keretében ügyfélfogadás: 16⁰⁰ - 17³⁰

A Családsegítő és Gyermekjóléti Központban a pénteki napok kivételével minden nap van ügyfélfogadás.

Az ügyfeleket a fent megjelölt időpontokban fogadjuk, s emellett az esetmenedzserek látogatják a családokat, egyeztetnek az észlelő – és jelzőrendszeri tagokkal, egyéb munkatársakkal, eleget tesznek adminisztrációs kötelezettségeiknek is.

Pénteki napokon kerül sor az esetmegbeszélésekre.

Sürgős esetben az ügyfelek és a szakemberek a 30/229-4290-es Családsegítő és Gyermekjóléti Központ készenléti szolgáltatás telefonszámán kérhetnek segítséget.

Ellátási terület a 2016. január 01. napján bekövetkezett jogszabályi változások után: Szekszárd, Bátaszék, Decs, Alsónána, Alsónyék, Bába, Harc, Kistormás, Kölesd, Medina, Öcsény, Pörboly, Sárpilis, Sióagárd, Szálka, Szedres, Várdomb, azaz Szekszárd Járás területe.

2. Személyi feltételek

2018. évben folyamatosan szakképzett munkatársak látták el az esetmenedzseri feladatokat. 5 fő esetmenedzser látta el a jelzett tevékenységeket egy kolléga év közben csatlakozott a team-hez, egy kolléga 2018. szeptember 01. naptól az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenységet végző munkacsoportba került, két kolléga pedig GYES után szabadságát töltötte az év végén, munkába állásuk első napja: 2019. január 02. nap.

1 fő esetmenedzser főállása mellett heti 20 órában az EFOP – 1.9.4 – VEKOP – 16 – 2016 – 00001. számú pályázat „A Szociális ágazat módszertani és információs rendszer megújítása” című kiemelt projekt keretében szociális diagnózis felvételét végezte, mely tevékenység 2018. évben kötelező feladat volt a központ életében.

2017. augusztus 01. – 2019. január 31. napig az EFOP-3.2.9-16-2016-00001. számú pályázat keretében óvodai és iskolai szociális segítőket alkalmazott az intézmény két főt, szakmai vezetésük feladatát ezen időtartamban a Családsegítő és Gyermekjóléti Központ szakmai vezetője látta el. Ehhez kapcsolódóan 2018. szeptember 01. naptól kötelező tevékenységként 4 fő óvodai és iskolai szociális segítő állt munkába főállásban, mely munkacsoport bővült 2019. január 01. naptól további négy fővel.

Az itt említett szakemberek munkáját segítette 4 fő asszisztens.

Minden munkatárs munkájának koordinálásnak felelőse 1 fő szakmai vezető volt.

A család és gyermekjóléti központ általános feladatain túl biztosít speciális feladatokat, melyek ellátása érdekében 1 fő pszichológust alkalmaz heti 15 órában, továbbá fél állásban, azaz heti 20 órában biztosítja a fejlesztő pedagógiai szolgáltatást egy fejlesztő pedagógus foglalkoztatásával, továbbá heti 3 órában egy fő jogászt foglalkoztat, aki a jogi tanácsadáshoz kapcsolódóan folytat tevékenységet az intézményben.

Egyéb speciális feladatok biztosítása is megvalósult az intézményben a dolgozó kollégák közreműködésével, mint az utcai szociális munka, kapcsolattartási ügyelet, melynek keretében közvetítői eljárást, biztosít képzett mediátorok bevonásával, kórházi szociális munkát – melyben koordinációs feladatok valósulnak meg, (a járás területén működő megyei kórház alkalmaz több szociális munkást), gyermekvédelmi jelzőrendszeri készenléti szolgálatot működtet.

3. Tárgyi feltételek

A Családsegítő és Gyermekjóléti Központ 1997. óta működik a Vörösmarty M. u. 5. szám alatt, ahol a Család és Gyermekjóléti Szolgálattal és a Közösségi Pszichiátriai ellátással közös helyen működik. Az önálló szakmai egységek a Humánszolgáltató Központ infrastruktúráját közösen használják, mint: 3 interjú szoba, nagyterem, fénymásoló, fax. Az ügyfelekkel való kapcsolattartás nem zavartalan, mert a jelenlegi feltételek nem megfelelőek, mert az egyre nagyobb ügyfélforgalom, újabb feladatok, tevékenységek ellátása miatt a kevés interjú szoba problémát okoz a biztonságos, intim légkör kialakításában. Ezen helyhiány nehezíti a munkatársak munkavégzését is a túlszűfolttság miatt.

A Családsegítő és Gyermekjóléti Központ munkatársai és a fent jelzett óvodai – és iskolai szociális segítők két irodában dolgoznak, amely kb. 30 m² + 12 nm² –es. A szakmai vezető a Család és Gyermekjóléti Szolgálat szakmai vezetőjével és a Közösségi Pszichiátriai Ellátás koordináló terápiás munkatárssal dolgozik egy 15 nm² irodában.

A Családsegítő és Gyermekjóléti Központ két saját telefonvonallal rendelkezik, továbbá 5 esetmenedzsernek van saját mobiltelefonja.

Az irodában egy számítógép van, többiek lap – toppal dolgoznak, azaz az intézmény adminisztrációs tevékenységének végzése érdekében rendelkezésre állnak az eszközök.

A Családsegítő és Gyermekjóléti Központ rendelkezik zárható iratszekrénnel, amelyben az ügyfelek személyes irat anyagainak tárolása valósul meg, biztosítva a törvényi előírásokat.

A családlátogatások, egyéb szakemberekkel a kapcsolattartás telefonon, személyesen - gyalogosan, illetve az intézmény személygépkocsijával történnek – és elektronikus formában is megvalósul, továbbá az ügyfelek is felkeresik az intézményt, amikor a fent jelzett irodákban tudják fogadni az esetmenedzserek.

4. A gyermekjóléti szolgáltatás biztosítása

A szolgáltatások célcsoportja

A járás településein élő 0-18 éves korosztály.

Ügyfeleink, illetve családjaik általában életvezetési képességeik terén hátrányban vannak, a mindennapi életben. Azaz olyan egészségügyi, szociális, mentális, vagy egyéb hátránnyal küzdenek, mely komplex támogatást, esetleg fejlesztést igényel a gyermekek megfelelő testi, lelki, erkölcsi fejlődésének biztosítása érdekében.

A szolgáltatások igénybevételének a módja

A szolgáltatások igénybevétele a hatóság által kötelezetten védelembe vétel, vagy elrendelt utógondozás formájában történik, továbbá egyéb hatósági intézkedések kapcsán lehet a szolgáltatásainkat igénybe venni, mint családba fogadás, családjából kiemelt gyermek visszagondozása esetén. Az esetmenedzser feladata, még a családból való kiemelés folyamatának végig kísérése, azonnali ideiglenes intézkedés, vagy nevelésbe vétel formájában.

Speciális szolgáltatások igénybevétele a szükségletekhez igazodóan, igény szerint valósulnak meg.

A Családsegítő és Gyermekjóléti Központ szolgáltatásai térítésmentesek.

A szolgáltatások biztosításának a módja

A Családsegítő és Gyermekjóléti Központ az 1997. évi XXXI. a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény (továbbiakban Gyvt.), illetve a 15/1998. (IV.30.) a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól szóló NM rendelet szerint végzi tevékenységét.

Munkájához a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság nyújt szakmai, segítséget. A szakmai és törvényességi felügyeletét a Tolna Megyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Szociális és Gyámügyi Osztály (2015.április 1-től: Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály) gyakorolta a 2018. évben.

A szolgáltatásokról szóló tájékoztatás módja

A Családsegítő és Gyermekjóléti Központ által nyújtott szolgáltatásokról, az ügyfélfogadás rendjéről, az intézmény elérhetőségéről ügyfeleink, a jelzőrendszeri tagok, és valamennyi érdeklődő:

- Szekszárd Megyei Jogú város honlapján, a Humánszolgáltató Központ internetes elérhetősége által www.szekszard.hu
- tájékoztató-, szóróanyagok révén,
- facebook - internet általános felületén
- a munkatársak személyesen nyújtott tájékoztatása,
- a helyi médián keresztül, illetve
- más szociális intézmények közvetítésével kaphatnak információt.

A Családsegítő és Gyermekjóléti Központ által ellátott feladatok, az intézmény szolgáltatásai

a) Általános feladatok

- hatósági tevékenységben való részvétel, koordinálás
- szociális segítő munka
- egyéni esetkezelés, családgondozás
- csoportos szociális munka
- közösségi szociális munka,
- közvetítés,
- delegálás, más intézményi szolgáltatásba,
- szabadidős programok szervezése, koordinálása,
- felkérésre környezettanulmány készítése
- adatgyűjtés a településeken megvalósuló szociális – és egyéb ellátó rendszerekről, civil szerveződésekről

b) *A szolgáltatásokkal kapcsolatos szakmai tevékenységek*

- esetmegbeszélés, esetkonferencia, konzultáció, szakmaközi megbeszélések
- egyéb szakmai egyeztetések szervezése, biztosítása
- folyamatos tájékoztatás nyújtása írásban

c) *Az alapellátáshoz kapcsolódó szolgáltatások*

- szabadidős programok szervezése

A Családsegítő és Gyermekjóléti Központ a Család és Gyermekjóléti Szolgálattal közösen szervezte és bonyolította a prevenciót szolgáló tevékenységeket: szabadidő hasznos eltöltését szolgáló programokat a településen élő gyermekeknek, az utcai – és lakótelepi szociális munka keretein túl is.

d) *Speciális szolgáltatások*

- kórházi szociális munka

A Családsegítő és Gyermekjóléti Központ által működtetett kórházi szociális munka preventív jellegű, a gyermekosztályon, a szülészeti-nőgyógyászati osztályon jelentkező, szociális munkás segítségét, koordinálását igénylő szolgáltatás.

Az elmúlt évek tapasztalata alapján elmondható, hogy a problémák nagy részét általában közvetlenül a kórházban dolgozó szociális munkásnak jelezték – aki szükség esetén – segítséget kért és kapott a Központ munkatársától, aki havi rendszerességgel kereste a kórház dolgozóit a kooperatív kapcsolat kialakítása érdekében.

2017. december 20. napon lépett életbe a „Kihűléssel kapcsolatos” EMI eljárás rend, melyben előírták az egészségügyi szolgáltatóknak, hogy kihűléssel kapcsolatos probléma esetén a fent írt készenléti szolgáltatás biztosítására működtetett telefonra kell jelezniük intézkedés foganatosítása céljából. 2018. évben két ilyen esetben érkezett jelzés, mely ügyben intézkedés valósult meg. Mindkét esetben az azonnali, közvetlen segítségnyújtás óta is szociális segítő tevékenységben részesülnek az ügyfelek.

- készenléti szolgáltatás

A szolgáltatás biztosításának célja: az intézmény nyitva tartásán túl felmerülő krízishelyzetek megoldásában nyújtott segítség, tanácsadás, tájékoztatás. A készenléti ügyeletszolgáltatásunkat a Központban dolgozó munkatársak folyamatosan, hetente, váltva biztosították. Az állandóan hívható telefonszám kapcsán azonnali, szakszerű segítség állt rendelkezésre a krízisbe került ügyfelek, valamint a különböző területeken dolgozó szakemberek számára.

Itt ismételten meg kell jegyezni a fent említett eljárásrend lényeges elemét, azaz: 2017. december 20. napon lépett életbe a „Kihűléssel kapcsolatos” EMI eljárás rend, melyben előírták az egészségügyi szolgáltatóknak, hogy kihűléssel kapcsolatos probléma esetén a fent írt készenléti szolgáltatás biztosítására működtetett telefonra kell jelezniük intézkedés foganatosítása céljából.

- kapcsolattartási ügyelet

A kapcsolattartási ügyelet működtetésének helyszíne a Humánszolgáltató Központ e célra kialakított helyisége. *A kapcsolattartási ügyelet működése:* Semleges hely biztosítása a gyermek és a kapcsolattartó között (indokolt esetben, a TEGYESZ- szel kötött külön megállapodás alapján a szakellátott gyermek és vérszerinti szülőjének találkozása is ide érthető). Egyre gyakrabban rendeli el hatóság, bíróság a felügyelt kapcsolattartás biztosítását, mely mind a szakemberek, mind a családoknak, de leginkább a gyermekeknek nagy megterhelés érzelmileg, időben és energiában is.

- utcai- és lakótelepi szociális munka

Célja, a szabadidejét utcán töltő, kallódó gyermekek speciális segítése. Ennek elérése érdekében szervezeten együttműködünk a Hajléktalansegítő Szolgálat utcai szociális munkásaival is. A szolgáltatás megvalósításának formái: csoportos, illetve közösségi szociális munka. 18 év alatti hajléktalan életformát élő gyermekekkel nem találkoztak a munkatársak.

e) *Egyéb szolgáltatások*

- Intézményünkben **jogi-**, illetve **pszichológiai** tanácsadást biztosítunk a jogszabály előírásának megfelelően speciális feladatként, továbbá **fejlesztő pedagógus tevékenységet biztosítunk**, amelyeket előzetes egyeztetés alapján térítésmentesen vehetik igénybe ügyfeleink.
 - Jogi tanácsadás heti 3 órában, pszichológiai tanácsadás heti 10 órában, fejlesztő pedagógus szolgáltatása heti 20 órában áll az ügyfeleink rendelkezésére.
- A tanácsadást és a fejlesztést igénybe vevők 2018-ben:

pszichológus:	87/fő	forgalma:298
jogász:	50/fő	forgalma: 50
fejlesztő pedagógus	28/fő	forgalma: 379

A Családsegítő és Gyermekjóléti Központ tanácsadásainak az igénybevétele önkéntes és térítésmentes. Az ügyfelek fogadása előjegyzés alapján történik.

f) *A családjából kiemelt gyermekek szüleivel való foglalkozás*

Célja, a vérszerinti szülők segítése abban, hogy ismét alkalmassá váljanak a gyermekeik nevelésére. A vérszerinti családgondozásként definiált szolgáltatás során a szülők nem maradnak egyedül, segítség nélkül, hanem a gyermekjóléti szolgáltatás biztosítása során segítséget kapnak az életmódjuk, életkörülményeik javítására, hogy ismét nevelhessék a gyermeküket/gyermeküket. Ezen tevékenység biztosításában nehézséget okoz a szülők elutasító magatartása, viselkedése, mert a továbbiakban nem akarnak a Családsegítő és Gyermekjóléti Központtal együttműködni, a felelősséget a Központra hárítják. Több esetben előfordul, hogy a szülők elköltöznének anélkül, hogy ezt bárkivel is tudatnák, így a konkrét gondozás, segítségnyújtás még nehezebben megvalósítható, kivitelezhető.

g) *Válsághelyzetben lévő várandós anyák gondozása*

A Védőnői Szolgálatnál nagyon szoros együttműködésben a válsághelyzetben lévő várandós anyák gondozása megoldott. Amennyiben lakhatási probléma merül fel, akkor a Szekszárdon működő Családok Átmeneti Otthona nyújt a megoldásban segítséget 2018. évben 4 fő kapott segítséget ezen problémátípus miatt. Központunk 2 édesanyával került szorosabb kapcsolatba védelembe vételi eljárás keretében.

Alaptevékenységek

- A szolgáltatás szakmai programmal rendelkezik.
- A Családsegítő és Gyermekjóléti Központ tevékenységéről szóló beszámoló – a törvényi előírásoknak megfelelően – megtörtént a 2017. évben is, Szekszárd Város Közgyűlése megtárgyalta, és elfogadta azt.
- A helyi médiával (rádióval, televízióval, helyi újságokkal) rendszeres a kapcsolattartás, a média mindig beszámol a Humánszolgáltató Központ, így a Családsegítő és Gyermekjóléti Központ aktuális programjairól.
- A Családsegítő és Gyermekjóléti Központ a törvényi előírásoknak megfelelően rendszeres kapcsolatot tart fenn a jelzőrendszeri tagokkal. A jelzések szóban, írásban (postai és elektronikus úton) is érkeznek, illetve történnek személyes megkeresések is. Szóbeli jelzések esetén minden esetben kérni szoktuk a jelzések írásban történő utólagos megküldését is.
- A Központ által biztosított szolgáltatások: információnyújtás, tanácsadás, ügyintézés, közvetítés, amennyiben szükséges: egyéni esetkezelés – szociális segítő munka végzése, családlátogatás, egyéb tartózkodási helyen (kórház stb.) történő látogatás, felkeresés, hatósági ügyek rendezése, koordinálása.
- Az alapszolgáltatásokon túl rendszeresen érkezik adomány, illetve egyéb tárgyi felajánlás intézményünkbe, melyek közvetítésében 2018. évben is részt vállaltak intézményünk munkatársai.

Munkatársaink támogatása

- Az esetmenedzsereknek folyamatosan lehetőségük van az esetmegbeszélésre, a továbbképzésre (belső, intézményi és külső más által szervezett).
- Minden munkatárs számára lehetőség van szupervízióra is.
- Minden pénteken TEAM keretében lehetőség van megbeszélni a lényeges eseményeket, problémákat okozó eseteket.
- 2018. évtől több központilag finanszírozott képzésben tudtak a munkatársak részt venni, mely továbbképzési rend alapján képzések folytatódnak a 2019. évben is.

2018. évben módszertani munka a közéletben:

- A MACSGYOE Hálózati Szakértői által szervezett programokon részt vett intézményünk, így a jelenleg működtetett közéletben is szerepeltünk. 2018. évben előző évhez hasonlóan megszervezte és koordinálta intézményünk hálózati koordinátora a megyei találkozókat.
- Továbbá a Központ az ellátási területén működő Család és Gyermejjóléti Szolgálatok munkatársainak is biztosította a szakmai fejlesztés lehetőségét a különböző szakmai programok meghirdetésével, szakmaközi programok biztosításával, a szolgálatokkal közösen esetmegbeszélések, esetkonzultációk és esetkonferenciák megszervezésének biztosításával. Ezen túlmenően az egyes szakmai információkat mindig továbbította intézményünk a területen dolgozó szociális segítő munkát végző családsegítőknél.

II. A működés tapasztalatai és a statisztikai adatok

A Családsegítő és Gyermekjóléti Központ 2018. évben **359** (85 egyszeri, 274 gondozott) **család 527** (101 egyszeri, 426 gondozott) **gyermekével** került kapcsolatba gondozási feladatainak ellátása során, Szekszárdon. Az alábbi táblázatok mutatják be az egyes tevékenységek számszerű megvalósítását.

Sorszám	Tevékenység	Hatósági intézkedésekhez kapcsolódó tevékenységek száma (esetszám)	Hatósági intézkedésekhez kapcsolódó tevékenység keretein belül ellátott kiskorúak száma (fő)
		a	b
1.	Esetkonferencián részvétel	17	35
2.	Esetkonzultáció	832	284
3.	Esetmegbeszélés	142	188
4.	Egyéni gondozási-nevelési terv készítése	174	219
5.	Első védelembe vételi tárgyaláson való részvétel	51	60
6.	Felülvizsg. tárgyaláson való részvétel nevelésbe vétel esetén	32	61
7.	Felülvizsg. tárgyaláson való részvétel védelembe vétel esetén	58	81
8.	Elhelyezési értekezleten, ill. tárgyaláson való részvétel	7	9
9.	Egyéb hatósági tárgyaláson való részvétel	7	9
10.	Családlátogatás	701	352
11.	Környezettanlmány készítésében való közreműködés	28	28
12.	Környezettanlmány készítése önállóan	153	177
13.	Egyéb	72	88
14.	Összesen (1-14 sorok)	2274	1591

Hatósági tevékenységek alakulása a 2018. évben

1. A gondozásban részesülők száma, gondozási formák szerint

		Védelembe vett	Ideiglenes hatállyal elhelyezett	Nevelésbe vett	Utógondozás szakellátásból kikerült	Összesen (a-d oszlopok)	Ebből (e-ből) lány
		a	b	c	d	e	f
Összes érintett száma (fő)		170	11	176	18	375	178
Ebből	0-2 éves	3	4	11		18	9
	3-5 éves	23	2	23	3	51	35
	6-13 éves	77	2	72	8	159	51
	14-17 éves	67	3	70	7	147	83
Ebből lány		64	5	98	11	178	
Ebből hátrányos helyzetűnek minősített						108	
Ebből halmozottan hátrányos helyzetűnek minősített						164	

2. A gyermekek veszélyeztetettségének okai

Sorszám	Megnevezés		A bántalmazott kiskorúak száma			Az elhanyagolt kiskorúak száma	
			fizikai	lelki	szexuális	fizikai	lelki
			a	b	c	d	e
1.	Családon belül	szülő által	9	28	1	114	197
2.		testvér által	2	1		4	4
3.		egyéb rokon, hozzátartozó által		3	1		
4.		összesen (1-3 sorok)	11	32	2	118	201
5.		ebből (4. sorból) szolgálat továbbította	1			39	50
6.		ebből (4. sorból) lány	3	17	1	54	78
7.	Családon kívül	gyermek által	1	1	1		
8.		felnőtt által			2		
9.		intézmény munkatársa által					
10.		összesen (7-9 sorok)	1	1	3		
11.		ebből (10. sorból) szolgálat továbbította			2		
12.		ebből (10. sorból) lány			3		
13.	Összesen (4+10 sor)		12	33	5		

Problémák részletezése a statisztikai adatok figyelembe vételével

Az elmúlt 2 évben a gondozási folyamatokat is érintő nagy változás alapján a központban megjelenő klientúra problémái rendezésében valamilyen hatósági tevékenység is jelen van. Így a 2018. évben gondozott családok (gyermek) esetében elmondható – családba fogadás kivételével – hogy veszélyeztetés vagy súlyos veszélyeztetés áll fenn.

Az elmúlt évben tapasztalható problémák alapján kijelenthető, hogy a szülőknél és a nagyobb gyermekeknél kialakult egyfajta érdektelenség és közöny, mely a megoldási módszerek változtatását is igénylik a szakemberek részéről. Ez a megváltozott, alacsony érzelmi szint a korábbi években elindult étéktelenség érzetét is erősítették az amúgy is labilis pszichés állapotban lévő személyekben szülőknél, gyermekeknél és egyéb családtagokban is.

A szenvedélybetegségek – elsősorban a könnyen megszerezhető dizájn drogok használata – által okozott viselkedési problémák is sok családban okoznak gondot, mely ártalom egyre fiatalabb korban jelentkezik. Ez a tény, s az a helyzet, hogy egy családban több családtag is a szerhasználat rabjává, vagy tagjává vált, megnehezíti a szakemberek szociális segítő munkáját. Tovább rontja a helyzetet két tény: 1. ezen szerek alacsony kimutatási indexe, hogy mechanizmusuk kiismerhetetlenek, tünetük változatosak, 2. nincs meg az egészségügyi ellátó rendszer, nincs drog ambulancia, vagy a kórháznak olyan részlege, ahol ezen problémákkal az érintettek segítséget kérhetnek, sajnos az egészségügyi ellátórendszer is tanácstalan alkalmazásuk esetén szükséges kezelés hiánya miatt. A gyermekek és a fiatal gyermekek körében egyre több gondot okoz az internet függőség. Mely miatt veszélyes helyzetekben találják magukat, továbbá a függőség szélsőséges mértéke esteén – mely szintén tapasztalható – fizikai tünetek alakultak ki, mint idegrendszer nem megfelelő érése a kialvatlanság miatt, agresszió és fáradékonyság a folyamatos géphasználat miatt stb. Ugyanakkor gond az alkohol fogyasztás mértéktelensége – főleg a szülők körében – mely szintén nagyon komoly gondot jelent a család mindennapi életében: anyagi, társas kapcsolódás, biztonságérzet stb. miatt.

A fent említett problémák tovább mélyítették a pszichés problémákat a családtagokban és súlyosbította a gyermekekben is, akiknél magatartási zavarokban, viselkedési problémákban nyilvánul meg elsősorban.

Gyakori gond az iskolakerülés, melynek oka már sok esetben a „csak”, „mert” azaz nincs belső igény a rendszeres tevékenységre, önmegvalósításra, a tanulásra. A szülők nagy része a gyermekeikkel szemben tehetetlenek, következetes szülői attitűdöt nem tudnak képviselni, vagy asszisztálnak, mert egyet értenek az „iskola feleslegességével”.

A családjából kiemelt gyermek szüleinek gondozása

2018. évben a megelőző évhez képest kevesebb kiemelés valósult meg, de még mindig magasabb számban kellett ilyen jellegű intézkedést megvalósítani, mint a 2016. évet megelőző években, oka a fent említett érzelmi elszívárosodás, pszichés inaktivitás a közösségi értékek képviseletében, és/vagy a pszichés problémák, melyekre válasza az ellátórendszernek nagyon hiányos (nincs elég pszichológus, pszichiáter, terápiás csoport stb.)

A legnagyobb gondot a kiemelt gyermekek családjában való gondozásban az okozta, hogy a szülők, vagy egyéb családtagok nem tudtak, vagy nem akartak mindent megtenni annak érdekében, hogy a gyermekek legfőbb érdeke érvényesüljön, azaz haza kerüljenek, és a vérszerinti szülőikkel nevelkedjenek. Voltak szülők, akik együttműködésüket kifejezték, de amikor változtatniuk kellett volna életvitelükön, anyagi, vagy lakhatási körülményeiken, akkor nem tettek semmit.

3. Az észlelő – és jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai

Központunk továbbra is kiemelten fontos feladatának tartja, hogy a törvényben előírtak szerint megfelelően működtesse az észlelő- és jelzőrendszert. Ennek érdekében szoros munkakapcsolatot alakítottunk és alakítunk ki a városban működő gyermekintézményekkel, szervezetekkel. A családokban felmerülő problémákkal kapcsolatosan rendszeresen – személyesen - konzultáltunk a jelzőrendszer tagjaival. A jogszabályi előírásnak megfelelően az észlelő és jelzőrendszeri szintek mindegyikével közvetett, vagy közvetlen kapcsolatot alakítottunk ki, legközvetlenebb kapcsolatot az észlelő – és jelzőrendszeri felelőssel tartott intézményünk.

2018. évben is részt vettünk a Kábítószer Egyeztető Fórum munkájában, folyamatos munkakapcsolatot tartunk fenn a Tolna Megyei Rendőr-főkapitányság Bünmegelőzési Osztálya munkatársaival, az áldozatvédelmi referenssel, továbbá a Tolna Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály Igazságügyi Osztályával a pártfogás, megelőző pártfogás kapcsán.

A köznevelési intézményekkel, rendőrséggel, egyéb szociális intézményekkel és a Védőnői Szolgálattal rendszeresen az esetmegbeszélések, az aktuális problémák, gondok megbeszélése folyamatos, napi rendszerességgel történik.

A jogszabályi előírások alapján ezen tevékenységet biztosítottuk egyrészt az észlelő – és jelzőrendszeri tanácsadói munkakör biztosításával, melyet egy fő esetmenedzser látott el egyéb tevékenységei mellett, másrészt folyamatos – aktív – együttműködő kapcsolatban voltunk a járás területén működő szolgálatok észlelő – és jelzőrendszeri felelőseivel, és a Tolna Megyei Kormányhivatal munkatársaival, azaz az észlelő – és jelzőrendszer harmadik szintjével. Ezen túl pedig kapcsolódtunk – lehetőség szerint – az országos szinthez is – SZGYF, azaz Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatósághoz.

III.A Családsegítő és Gyermekjóléti Központ speciális szolgáltatásai

A törvényi előírásoknak megfelelően 2017. január 01. naptól a Családsegítő és Gyermekjóléti Központ felállt, s megkezdte működését az új előírásoknak megfelelően. 1997. évi XXXI. Tv 40.§ (2) pontja elrendeli, hogy a Családsegítő és Gyermekjóléti Központ „az általános szolgáltatási feladatain túl a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő speciális ellátást is biztosít.

Alapellátáshoz kapcsolódó speciális szolgáltatás

Kapcsolattartási ügyelet

A kapcsolattartási ügyelet működtetésének helyszíne a Családsegítő és Gyermekjóléti Központ e célra kialakított helyisége.

A kapcsolattartási ügyelet működése

- Semleges hely biztosítása a gyermek és a kapcsolattartó között (indokolt esetben, a TEGYESZ-szel kötött külön megállapodás alapján a szakellátott gyermek és vérszerinti szülőjének találkozása is ide érhető).
- Közvetítő szerep vállalása (mediáció) a gyermek, annak gondozója és a kapcsolattartó között. Előre kidolgozott forgatókönyv alapján a kapcsolattartási folyamat lebonyolítása.

- A szolgáltatás működtetéséhez kiképzett mediátor munkatársak álltak rendelkezésre az évben. A tényleges kapcsolattartási folyamat megkezdése előtt a szülők számára kötelező mediáción részt venni, mert csak így válik szakszerűen levezethetővé a kapcsolattartás. A szülők közti mediáció feltárja azt a pontot, ahonnan a kapcsolattartás a különélő szülő és gyermeke között indulhat, és csak ezután lehetséges a tényleges kapcsolattartás megvalósítása. A szolgáltatást előre egyeztetett időpontokban, kizárólag a mediáció után lehetett igénybe venni, kivételt képeztek azok az esetek, amikor a bíróság az ügyfeleket már meghozott ítélettel utolsó utáni pillanatban küldte ide, ekkor nem volt lehetőség mediációra. Ez esetekben igyekeztünk a szülőket megfelelően felvilágosítani a kapcsolattartás szabályairól, s azt betartatni velük.

A kapcsolattartás - forgalmi naplóba bejegyzett - forgalma 2018-ben 49 volt, mely 10 személyt érintett.

Központunk ebben az évben is biztosította a mediációs eljárás igénybevételét, a mediációk száma 52 alkalom volt, amely (konfliktuskezelési eljárás) 39 főtt érintett.

Kórházi szociális munka

A gyermekjóléti kórházi szociális munka preventív jellegű, a gyermekosztályon, a szülészeti, nőgyógyászati osztályon jelentkező szociális munkás segítségét igénylő szolgáltatás.

A Családsegítő és Gyermekjóléti Központ kórházi koordinátora havonta egyeztetett a kórház szociális munkásaival, az aktuális eseteket megbeszélték, a betegek problémáinak megoldását közösen segítették. A kapcsolattartás megvalósult még telefonon, faxon, interneten, személyesen, vagy a szerkesztett formanyomtatványon. 2018-ben a kórházi szociális munka keretében végzett forgalom 63 volt 34 ellátott számmal.

Készenléti szolgáltatás

Feladata az intézmény nyitva tartásán túl felmerülő krízishelyzetek megoldásában nyújtott segítség, tanácsadás, tájékoztatás. Ezt a speciális szolgáltatást egy éjjel-nappal hívható mobiltelefon üzemeltetésével a Családsegítő és Gyermekjóléti Központ munkatársai által szolgáltatott ügyelet fenntartásával végzi a Központ. Az ügyelet megszervezése a Családsegítő és Gyermekjóléti Központ vezetőjének feladata.

A készenléti szolgáltatásunkat a Központban dolgozó munkatársak folyamatosan, hetente váltva biztosították. Az állandóan hívható telefonszám kapcsán azonnali, szakszerű segítség áll a krízisbe került ügyfelek, valamint a különböző szakemberek számára. 2018. évben 92 hívás érkezett az ügyeleti telefonra.

Szabadidős tevékenységek

Utcai- és lakótelepi szociális munka

Célja a szabadidejét utcán töltő, kallódó gyermekek speciális segítése. Olyan fiataloknak nyújt segítséget, akik magatartásukkal veszélyeztetik testi, lelki, értelmi fejlődésüket, és a gyermekjóléti szolgálat hagyományos családgondozásával nem érhetőek el, vagy gondozásuk eredménytelen. A feladat jellegéből adódóan ezt a szociális munkát a délutáni és késő délutáni órákban végezzük. Szervezetten együttműködünk a Humánszolgáltató Központ Hajléktalansegítő Szolgálat utcai szociális munkásaival is. A szolgáltatás megvalósításának formái: csoportos, illetve közösségi szociális munka. A legnagyobb igény a gyermekek beilleszkedését, szabadidejük hasznos eltöltését segítő foglalkozások, tevékenységek szervezésére volt, ezért választottuk ezt a munkamódszert.

A Humánszolgáltató Központ Családsegítő és Gyermekjóléti Központ a Család és Gyermekjóléti Szolgáltatást ellátó szakemberekkel közösen egész évben szervezett a településeken élők részére kézműves foglalkozásokat, kirándulásokat, nyári napközis tevékenységeket, továbbá egyéb kiegészítő programokat, melyek adott témában, adott tevékenységben valósultak meg.

Utcái szociális munkához és az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenységhez kapcsolódó szabadidős programok, szerveződések statisztikai adatok tükrében

A Humánszolgáltató Központ a 2017-es év nyarán és a szünetekben is biztosított szabadidős programot - ingyen - a város, a járási és a társult települések gyermekei számára. Egy-egy alkalmon átlagosan 13-15 gyermek vett részt.

sorszám	csoport fajtája/témája	részvevők száma (halmozott adat)
1.	Kézműves csoportfoglalkozás	12 alkalom, 431 fő
2.	Filmklub/filmvetítés	8 alkalom, 33 fő
3.	családi nap	2 alkalom, 410 fő
4.	Epsilon/közösségi szabadidős program	19 alkalom 76 fő
5.	Tavaszi, őszi, téli játszóház, nyári gyermeknapközi	75 fő
6.	Karácsonyi ünnepség	192 fő
7.	Rajzpályázat	3 alkalom, 478 beérkezett rajz

Szolgáltatások szervezése/lebonyolítása:

Az adományok gyűjtése, és közvetítése fontos számunkra, ezért a Humánszolgáltató Központ minden ügyfele és a célcsoport számára adományokat közvetítettünk a 2018-as évben is. 2017. augusztus 01. naptól az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenységhez kapcsolódóan ezen tevékenységet kibővítette intézményünk.

Az adományok közvetítését strukturáltabbá téve előre meghatározott módon és időben is el lehet érni. A csere-bere napunkon a feleslegessé, de még használható személyes szükségleti tárgyakat lehet elcserélni. Az adománynapon a rászoruló ruha és tárgy adományok közül vihettek magukkal számukra szükséges holmikat.

sorszám	Szolgáltatás megnevezése	Részvevők száma (halmozott adat)
1.	Csere-bere nap	6 alkalom, 449 fő
2.	Adománynap	8 alkalom, 475 fő
3.	Cipősdoboz akció	több mint 500 darab cipősdoboz került kiosztásra.
	adomány (Tesco ZRT felajánlása, könyvadomány, magánszemélyek, Tolna Táj Televízió adománya, Twickel Birtokadománya)	135 család

IV. A felügyeleti szervek, és a hatósággal kapcsolatos szakmai munka

A Tolna Megyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Szociális és Gyámügyi Osztályának munkatársaival aktív kapcsolatot alakítottunk ki az észlelő – és jelzőrendszer működésének fenntartása érdekében, továbbá a szakmai munka megfelelő színvonalának kialakítása érdekében.

Folyamatos és nagyon intenzív kapcsolat alakult ki 2018. évben is az országos szakmai körökkel különböző módszertani kérdések megvitatása, egyéb szakmai helyzetek tisztázása érdekében.

V. Egyéb tevékenységek – pályázathoz kapcsolódóan

EFOP – 1.9.4 – VEKOP – 16 – 2016 – 00001. számú pályázat „A Szociális ágazat módszertani és információs rendszer megújítása” című kiemelt projekt keretében szociális diagnózis felvétele, mely tevékenység 2018. évben kötelező feladat lett a központ életében. Központunkban egy fő esetmenedzser + 20 órában látta el e feladatát, mely során 85 szociális diagnózist vett fel. 2019. január 01. naptól egy fő – kötelezően – főállásban kell végezze ezen szakértői tevékenységet.

észlelő és jelzőrendszer

2017. augusztus 01. – 2019. január 31. napig. az EFOP-3.2.9-16-2016-00001. számú pályázat keretében óvodai és iskolai szociális segítőket alkalmaztunk a 2018. évben is. A 2 fő segítő 10 köznevelési intézményben látott el feladatokat, mely 2018. év szeptemberében bővült oly módon, hogy a járás minden településének minden köznevelési intézményében biztosítani kell ezen tevékenységet. Erre vonatkozóan az megtett munkaügyi tevékenység alapján négy fő kolléga kezdte meg tevékenységét. Három fő kolléga külső intézményből jelentkezett két fő kolléga belső átszervezés alapján került át ezen munkacsoportba. 2019. év elején ezen munkacsoport száma további négy fővel emelkedett. A pályázat keretében a szakmai terv szerint a segítők 3000 fő gyermeket ért el, s több, mint 1500 gyermeket vont be a szociális segítő tevékenység kereteibe, mint egyéni, csoportos és közösségi szociális munka.

A Szekszárd Megyei Jogú Város Humánszolgáltató Központja meghívást kapott a Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégiáról szóló (2013-2023) 1744/2013. (X. 17.) Korm. határozat megvalósítása. 8.2.3. Konfliktusok és az erőszak megelőzése, kezelése: D. A család védelmi funkciójának növelése alpont keretében a Szülői kompetenciák fejlesztésére, erősítésére vonatkozó modellprogram megvalósítására. Intézményünk a Szekszárdi modellprogram kidolgozását ezen program alapján megkezdte és kidolgozta azon komplex segítő tevékenységet, melyben a szülői kompetenciák megerősítésén túl fő szempontként jelenik meg a gyermekek védelme, támogatása. Ezen program alkalmával N=32 család bevonása valósult meg, melyből N=28 család fejezte be a projektet. Az intézmény szakmai tevékenység országosan is kimagasló színvonalú volt. A program sikeres kivitelezésének zárása volt egy országos sajtótájékoztató 2018. november 19. napon.

A fent jelzett program sikeressége alapján ismételten meghívást kapott a Szekszárd Megyei Jogú Város Humánszolgáltató Központja a Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégiáról szóló (2013-2023) 1744/2013. (X. 17.) Korm. határozat megvalósítása. 8.2.3. Konfliktusok és az erőszak megelőzése, kezelése: D. A család védelmi funkciójának növelése alpont alatt a Szülői kompetenciák fejlesztésére, erősítésére vonatkozó modellprogram megvalósítására. Intézményünk a Szekszárdi modellprogram kidolgozását ezen program alapján megkezdte és kidolgozta azon komplex segítő tevékenységet, melyben a szülői kompetenciák megerősítésén túl fő szempontként jelenik meg a gyermekek védelme, támogatása hangsúlyozottan a

bűnmegelőzés témájában. A program az alábbi időintervallumban valósul meg: 2018. december 01. – 2019. március 31., tehát jelenleg is zajlik.

VI. A jövőre vonatkozó tervek, célok meghatározása

- Továbbra is folyamatosan szervezzük és működtetjük szabadidős programjainkat, mely során a települések lakosaival szeretnénk kialakítani egy szorosabb, ismertebb kapcsolatot.
- Még szorosabb, személyesebb együttműködést kívánunk kialakítani, észlelő- és jelzőrendszer minden tagjával, továbbá a jogszabályban előírt jelzőrendszeri szintek munkájának aktív szereplői kívánunk maradni. Nagy hangsúlyt szeretnénk helyezni ezen tevékenységre a gyermekek mindenek felett álló érdekének képviselői érdekében.
- A Családsegítő és Gyermekjóléti Központ alaptevékenységeit és az ehhez kapcsolódó egyéb speciális szolgáltatásait folyamatosan működtetjük.
- Célunk az, hogy az esetkezelésben továbbra is a rendszerszemléletű problémamegoldó szakmai munkát folytassuk, mert ezzel jól dokumentálható, tervezhető, időhatárokat adó, operacionalizálható esetkezelést tudunk végezni.
- Lényeges szempont a jövőben a munkaerő megtartása, mely a munka érzelmi nehézségei és egyéb körülmények miatt a 2019. évben kiemelten fontos szerepet kell kapjon. Ezen tevékenység megerősítését szolgálná a helyhiány rendezése, mely a megfelelő munkavégzés elérése érdekében elengedhetetlen feltétel.

Szekszárd, 2019. január 26.

készítette: Szabó Aliz

Családsegítő és Gyermekjóléti Központ szakmai vezető

